

Briuselis, 2026 m. liepos 13 d.
(OR. en)

11885/26
ADD 1

Tarpinstitucinė byla:
2026/0191 (NLE)

POLCOM 277
WTO 76
SERVICES 39
DATAPROTECT 237
TELECOM 387

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2026 m. liepos 13 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2026) 356 annex
Dalykas:	PRIEDAS prie Pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Susitarimo dėl elektroninės prekybos sudarymo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2026) 356 annex.

Priedama: COM(2026) 356 annex

EUROPOS
KOMISIJA

Bruselis, 2026 07 13
COM(2026) 356 final

ANNEX

PRIEDAS

prie

Pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo

dėl Susitarimo dėl elektroninės prekybos sudarymo

PRIEDĖLIS

WT/MIN(26)/42

2026 m. balandžio 27 d.

**Ministrų konferencija
Keturioliktoji sesija**

2026 m. kovo 26–30 d., Jaundė

DEKLARACIJA DĖL LAIKINOSIOS TVARKOS, SUSIJUSIOS SU SUSITARIMU DĖL ELEKTRONINĖS PREKYBOS¹

2026 m. kovo 28 d.

Ši deklaracija teikiama Argentinos, Australijos, Bahreino Karalystės, Benino, Brunėjaus Darusalamo, Burkina Faso, Žaliojo Kyšulio, Kanados, Kinijos, Kosta Rikos, Europos Sąjungos, Gambijos, Sakartvelo, Honkongo (Kinija), Islandijos, Izraelio, Japonijos, Kazachstano, Korėjos Respublikos, Kuveito Valstybės, Kirgizijos Respublikos, Laoso Liaudies Demokratinės Respublikos, Lichtenšteino, Malaizijos, Mauricijaus, Moldovos Respublikos, Mongolijos, Juodkalnijos, Naujosios Zelandijos, Šiaurės Makedonijos, Norvegijos, Omano, Peru, Filipinų, Kataro, Singapūro, Šveicarijos, Ukrainos, Jungtinių Arabų Emyratų ir Jungtinės Karalystės prašymu.

1. Pirmiau minėtos Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) narės (toliau – Dalyviai) patvirtina savo įsipareigojimą susitarti dėl PPO taisyklių dėl su prekyba susijusių elektroninės prekybos aspektų, kaip paskelbta 2019 m. sausio 25 d. (dok. [WT/L/1056](#)).
2. Dalyviai pažymi, kad 2025 m. vasario 18 d. (dok. [WT/GC/W/963](#)) ir 2025 m. gruodžio 16 d. (dok. [WT/GC/W/963/Rev.1](#)) jie paprašė Generalinės tarybos priimti sprendimą įtraukti Susitarimą dėl elektroninės prekybos į Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutarties (toliau – PPO steigimo sutartis) 4 priedą pagal PPO steigimo sutarties X straipsnio 9 dalį. Generalinei tarybai nepavyko pasiekti konsensuso dėl šio prašymo.
3. Dalyviai ketina kuo greičiau įgyvendinti Susitarimą dėl elektroninės prekybos, užbaigus visas būtinas vidaus procedūras, kad skaitmeninėje prekyboje dalyvaujančios įmonės, darbuotojai ir vartotojai galėtų pradėti naudotis jo teikiama nauda, taip pat siekiant remti skaitmeninę transformaciją Dalyvių ekonomikose ir tarp jų, pasitelkiant taisyklėmis grindžiamas sistemas.
4. Šiuo tikslu Dalyviai parengė laikinuosius susitarimus, įtrauktus į Susitarimo dėl elektroninės prekybos naują Priedą dėl laikinosios tvarkos.
5. Dalyviai siekia pradėti reikiamas vidaus procedūras dėl Susitarimo dėl elektroninės prekybos, įskaitant prie šios deklaracijos pridėtą Priedą dėl laikinosios tvarkos, priėmimo. Susitarimas dėl elektroninės prekybos įsigalios pagal jo 29 straipsnio 2 dalį, kai bus deponuoti 45 priėmimo dokumentai.

¹ Šiuo dokumentu pakeičiamas 2026 m. kovo 29 d. dokumentas WT/MIN(26)/W/26 ir jis pakartotinai įtraukiamas į atitinkamą dokumentų seriją be jokių teksto pakeitimų.

6. Dalyviai ir toliau pripažįsta svarbų PPO vaidmenį skatinant atvirą, skaidrią, nediskriminacinę ir nuspėjamą reglamentavimo aplinką, palengvinančią elektroninę prekybą.
7. Todėl Dalyviai ir toliau sieks, kad būtų priimtas sprendimas įtraukti Susitarimą dėl elektroninės prekybos į PPO steigimo sutarties 4 priedą.
8. Dalyviai pabrėžia, kad svarbu atsižvelgti į individualius tikslinius vystymosi poreikius ir tuo tikslu taikyti įgyvendinimo laikotarpius, teikti techninę pagalbą ir stiprinti gebėjimus, kaip apibūdinta Susitarimo dėl elektroninės prekybos 20 straipsnyje.
9. Dalyviai pripažįsta, kad svarbu periodiškai peržiūrėti Susitarimą dėl elektroninės prekybos ir atsižvelgti į kintantį elektroninės prekybos ir skaitmeninių technologijų pobūdį pagal Susitarimo dėl elektroninės prekybos 35 straipsnį.
10. Dalyviai ragina prie Susitarimo dėl elektroninės prekybos prisijungti visas kitas PPO nares ir todėl plačiau informuos PPO nares apie Susitarimo naudą sudarant palankesnes sąlygas elektroninei prekybai.

SUSITARIMAS DĖL ELEKTRONINĖS PREKYBOS

PREAMBULĖ

Šio Susitarimo šalys (toliau – Šalys),

remdamosi savo atitinkamomis teisėmis ir pareigomis pagal PPO steigimo sutartį,

pripažindamos kiekvienos Šalies teisę priimti reglamentavimo priemonės teisėtiems politikos tikslams pasiekti,

dar kartą patvirtindamos pasaulinės elektroninės prekybos svarbą ir jos teikiamas ekonomikos augimo ir darnaus vystymosi galimybes,

pabrėždamos sistemų, kuriomis skatinama atvira, skaidri, nediskriminacinė ir nuspėjama reglamentavimo aplinka, svarbą sudarant elektroninei prekybai palankesnes sąlygas,

pripažindamos saugaus ir atsakingo skaitmeninių technologijų plėtojimo ir naudojimo svarbą stiprinant visuomenės pasitikėjimą,

pasiryžusios toliau mažinti skaitmeninę atskirtį ir didinti elektroninės prekybos teikiamą naudą bei galimybes įmonėms, vartotojams ir darbuotojams pasaulio ekonomikoje, ypač besivystančiose ir mažiausiai išsivysčiusiose šalyse,

pripažindamos besivystančių ir ypač mažiausiai išsivysčiusių šalių, kurios yra šio Susitarimo Šalys, specialiuosius poreikius ir tai, kad svarbu joms padėti įgyvendinti šį Susitarimą teikiant daugiau techninės pagalbos ir stiprinant gebėjimus,

pripažindamos elektroninės prekybos, kaip socialinio ir ekonominio vystymosi priemonės, potencialą ir tai, kad svarbu didinti sąveikumą, inovacijas, konkurenciją ir informacinių bei ryšių technologijų prieinamumą visoms visuomenės grupėms, visų pirma nepakankamai atstovaujamoms grupėms, ir labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms,

susitarė:

A SKIRSNIS

TAIKYMO SRITIS IR BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Taikymo sritis

- 1.1. Šis Susitarimas taikomas priemonėms, kurias Šalis priima arba toliau taiko ir kurios daro poveikį elektroninei prekybai.
- 1.2. Šis Susitarimas netaikomas:
 - (a) viešiesiems pirkimams;
 - (b) vykdant oficialias valdžios funkcijas teikiamoms paslaugoms arba
 - (c) išskyrus 8, 9 ir 12 straipsnius, informacijai, kurią turi ar tvarko Šalis arba kuri yra turima ar tvarkoma jos vardu, arba su tokia informacija susijusioms priemonėms, įskaitant priemones, susijusias su jos rinkimu.

2 straipsnis. Terminų apibrėžtys

Šiame Susitarime vartojamų terminų apibrėžtys:

- (a) Komitetas – pagal 28 straipsnio 1 dalį įsteigtas Su prekyba susijusių elektroninės prekybos aspektų komitetas;
- (b) šalis – sąvoka, apimanti bet kurią atskirą muitų teritoriją, kuri yra šio Susitarimo Šalis. Kai Susitarimo Šalis yra atskira muitų teritorija, šiame Susitarime vartojama sąvoka „nacionalinis (-ė)“ turi būti suprantama kaip taikoma tai muitų teritorijai, jei nenurodyta kitaip;
- (c) Susitarimas dėl ginčų sprendimo – *Susitarimas dėl ginčų sprendimo taisyklių ir tvarkos*, pateiktas PPO steigimo sutarties 2 priede;
- (d) įmonė – pagal taikytiną teisę įsteigtas ar organizuotas subjektas, siekiantis arba nesiekiantis pelno, privatus arba valstybinis ar kontroliuojamas privačių asmenų ar valstybės, įskaitant filialus, bendroves, patikos fondus, ūkines bendrijas, individualias įmones, bendras įmones ar asociacijas;
- (e) GATS – *Bendrasis susitarimas dėl prekybos paslaugomis*, pateiktas PPO steigimo sutarties 1B priede;
- (f) GATT 1994 – *1994 m. Bendrasis susitarimas dėl muitų tarifų ir prekybos*, pateiktas PPO steigimo sutarties 1A priede;
- (g) viešasis pirkimas – procesas, kurio metu valdžios sektoriaus subjektas gauna naudotis prekėmis ar paslaugomis arba jas įsigyja, arba gauna naudotis ar įsigyja bet koki jų derinį valdžios sektoriaus tikslams, o ne siekdamas komercinio pardavimo ar perpardavimo arba naudojimo gaminant ar tiekiant prekes ar kuriant ir teikiant paslaugas komerciniam pardavimui ar perpardavimui;
- (h) priemonė – bet kuri Šalies priemonė: įstatymas, reglamentas, taisyklė, procedūra, sprendimas, administracinis veiksmas ar kita;
- (i) MVI – labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės;
- (j) asmuo – fizinis asmuo arba įmonė;
- (k) „vykdant oficialias valdžios funkcijas teikiama paslauga“ turi tą pačią reikšmę kaip ir pagal GATS, įskaitant, kai taikytina, GATS priedą dėl finansinių paslaugų, ir
- (l) PPO steigimo sutartis – 1994 m. balandžio 15 d. Marakeše sudaryta *Marakešo sutartis, kuria įsteigta Pasaulio prekybos organizacija*.

3 straipsnis. Ryšys su kitais susitarimais

- 3.1. Šalys patvirtina savo teises ir pareigas pagal PPO steigimo sutartį. Šalys taip pat patvirtina, kad šiuo Susitarimu nesukuriama nei pareigų, nei teisių PPO narėms, kurios nėra jo priėmusios.
- 3.2. Nė viena šio Susitarimo nuostata negali būti aiškinama kaip ribojanti Šalies teises ir pareigas pagal PPO steigimo sutartį, įskaitant visus įsipareigojimus dėl patekimo į

rinką, įtrauktus atitinkamai į Šalies įsipareigojimų pagal GATT 1994 arba GATS sąrašą².

B SKIRSNIS

SĄLYGŲ ELEKTRONINEI PREKYBAI SUDARYMAS

4 straipsnis. Elektroninių operacijų sistema

- 4.1. Kiekviena Šalis stengiasi nustatyti arba palikti galioti elektronines operacijas reglamentuojančią teisinę sistemą, atitinkančią 1996 m. *UNCITRAL pavyzdinio įstatymo dėl elektroninės prekybos* principus.
- 4.2. Kiekviena Šalis stengiasi:
 - (a) vengti pernelyg didelės elektroninių operacijų reguliavimo naštos ir
 - (b) sudaryti palankesnes sąlygas suinteresuotiesiems asmenims prisidėti prie jos elektroninių operacijų teisinės sistemos kūrimo.
- 4.3. Šalys pripažįsta, kad svarbu sudaryti palankesnes sąlygas naudoti elektroniniu būdu perduodamus įrašus. Šiuo tikslu kiekviena Šalis stengiasi nustatyti arba palikti galioti teisinę sistemą, kuria atsižvelgiama į 2017 m. *UNCITRAL pavyzdinį įstatymą dėl elektroniniu būdu perduodamų įrašų*.

5 straipsnis. Elektroninis tapatumo nustatymas ir elektroniniai parašai³

- 5.1. Šiame straipsnyje:
 - (a) elektroninis tapatumo nustatymas – elektroninio ryšio ar operacijos dalyvio tapatybės tikrinimo arba elektroninio ryšio vientisumo užtikrinimo procesas ar veiksmas ir
 - (b) elektroninis parašas – elektroninė informacija, esanti elektroniniame duomenų pranešime, pridėta prie jo arba logiškai su juo susieta, kuri gali būti naudojama duomenų pranešimo pasirašančiajam asmeniui identifikuoti ir nurodyti, kad jis sutinka su duomenų pranešime esančia informacija.
- 5.2. Išskyrus aplinkybes, numatytas pagal Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus, Šalis neatsisako pripažinti elektroninio parašo teisinio poveikio, teisinės galios ar jo priimtumo kaip įrodymo teismo procese vien dėl to, kad jis yra elektroninis.
- 5.3. Nė viena Šalis nenustato ir nepalieka galioti priemonių, kuriomis:
 - (a) elektroninės operacijos šalims draudžiama tarpusavyje nustatyti tinkamą elektroninio tapatumo nustatymo priemonę arba elektroninį parašą tai operacijai arba

² Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad ši nuostata taip pat taikoma 25 ir 26 straipsniuose nustatytoms išimtims.

³ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad nė viena šio straipsnio nuostata Šaliai neužkertamas kelias tam tikrus reikalavimus atitinkančiam elektroniniam parašui suteikti didesnę teisinę galią, pavyzdžiui, nurodyti, kad elektroninis duomenų pranešimas nebuvo pakeistas, arba patikrinti pasirašančiojo asmens tapatybę.

- (b) elektroninės operacijos šalims užkertamas kelias turėti galimybę teisminėse ar administracinėse institucijose įrodyti, kad jų operacija atitinka visus teisinius elektroninio tapatumo nustatymo arba elektroninio parašo reikalavimus.
- 5.4. Nepaisant 3 dalies, Šalis gali reikalauti, kad vykdant tam tikros kategorijos operacijas tapatumo nustatymo priemonė arba elektroninis parašas atitiktų tam tikrus naudojimo charakteristikų standartus arba būtų sertifikuoti akredituotos institucijos pagal tos Šalies įstatymus ar kitus teisės aktus.
- 5.5. Kiekviena Šalis taiko 2–4 dalis elektroniniams spaudams, elektroninėms laiko žymoms ir elektroninio registruoto pristatymo paslaugoms tiek, kiek tai numatyta jos įstatymuose ar kituose teisės aktuose.
- 5.6. Šalys skatina naudoti sąveikų elektroninį tapatumo nustatymą.
- 5.7. Šalys gali savanoriškai bendradarbiauti skatindamos elektroninių parašų tarpusavio pripažinimą.

6 straipsnis. Elektroninės sutartys

Išskyrus aplinkybes, numatytas pagal Šalies įstatymus ar kitus teisės aktus, Šalis neatsisako pripažinti elektroninės sutarties⁴ teisinio poveikio, teisinės galios ar vykdytinumo vien dėl to, kad sutartis sudaryta elektroninėmis priemonėmis.

7 straipsnis. Elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymas

- 7.1. Šiame straipsnyje:
 - (a) elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymas – sąskaitų faktūrų tvarkymas ir keitimasis jomis tarp pardavėjo ir pirkėjo struktūruotu skaitmeniniu formatu ir
 - (b) elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo sistema – elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymą lengvinanti sistema.
- 7.2. Išskyrus aplinkybes, numatytas pagal Šalies įstatymus ar kitus teisės aktus, Šalis neatsisako pripažinti sąskaitos faktūros teisinio poveikio ar jos priimtino kaip įrodymo teismo procese vien dėl to, kad ji yra elektroninė.
- 7.3. Šalys pripažįsta, kad elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo sistemos gali padėti didinti elektroninės prekybos sandorių ekonominį efektyvumą, veiksmingumą, tikslumą ir patikimumą.
- 7.4. Kai Šalis rengia priemonę, susijusią su elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo sistemomis, ji stengiasi ją parengti taip, kad būtų remiamas tarpvalstybinis sąveikumas, be kita ko, atsižvelgiant į atitinkamus tarptautinius standartus, gaires ar rekomendacijas, jei tokių yra.
- 7.5. Kiekviena Šalis stengiasi pririnkti geriausią praktiką, susijusią su elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymu.

⁴ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad elektronine sutartimi laikoma ir sutartis, sudaryta naudojantis automatine pranešimų siuntimo sistema.

8 straipsnis. Bepopierė prekyba

8.1. Šiame straipsnyje:

- (a) muitinė – institucija, pagal Šalies teisę atsakinga už Šalies muitų įstatymų ir kitų teisės aktų administravimą;
- (b) sąvoka „elektroninis formatas“ apima formatus, tinkamus automatizuotam aiškinimui ir elektroniniam apdorojimui be žmogaus įsikišimo, taip pat skaitmeninius vaizdus ar formas ir
- (c) patvirtinamieji dokumentai – dokumentai, reikalingi Šaliai pateikiamai informacijai apie prekių importą, eksportą ar tranzitą per jos teritoriją pagrįsti, įskaitant tokius dokumentus kaip sąskaitos faktūros, konosamentai, pakavimo lapai ar pinigų pervedimo dokumentai.

8.2. Siekdamas sukurti bepopierę pasienio procedūrų aplinką prekybai prekėmis, Šalys pripažįsta, kad svarbu atsisakyti prekių importui, eksportui ar tranzitui reikalingų popierinių formų ir dokumentų. Todėl kiekviena Šalis raginama atitinkamai atsisakyti popierinių formų bei dokumentų ir pereiti prie duomenimis grindžiamo formato formų ir dokumentų naudojimo.

8.3. Kiekviena Šalis elektroniniu formatu viešai skelbia visas jos muitinės išduotas ar prižiūrimas prekių importo, eksporto ar tranzito per jos teritoriją formas.

8.4. Kiekviena Šalis stengiasi elektroniniu formatu viešai skelbti visas bet kokios jos valdžios įstaigos, kitos nei jos muitinė, išduotas arba prižiūrimas prekių importo, eksporto ar tranzito per jos teritoriją formas.

8.5. Jokia Šalis neprivalo taikyti 3 ar 4 dalies, jei pagal tarptautinį teisinį reikalavimą nustatyta kitaip.

8.6. Kiekviena Šalis stengiasi, kad 3 ir 4 dalyse nurodytų formų teikimo elektroniniu formatu instrukcijos būtų prieinamos internetu.

8.7. Kiekviena Šalis pripažįsta jos muitinės išduotą ar prižiūrimą formą ir, kai tinkama, jos muitinės reikalaujamus prekių importo, eksporto ar tranzito per jos teritoriją patvirtinamuosius dokumentus, pateiktus elektroniniu formatu, kaip teisiškai lygiaverčius tų dokumentų popierinei versijai.

8.8. Kiekviena Šalis stengiasi pripažinti bet kurios valdžios įstaigos, kitos nei jos muitinė, išduotą ar prižiūrimą formą ir, kai tinkama, bet kurios valdžios įstaigos, kitos nei jos muitinė, reikalaujamus prekių importo, eksporto ar tranzito per jos teritoriją patvirtinamuosius dokumentus, pateiktus elektroniniu formatu, kaip teisiškai lygiaverčius tų dokumentų popierinei versijai.

8.9. Jokia Šalis neprivalo taikyti 7 arba 8 dalies, jeigu:

- (a) pagal vidaus ar tarptautinį teisinį reikalavimą nustatyta kitaip arba
- (b) tai sumažintų muitinės ar kitų prekybos procedūrų, reikalingų prekių importui, eksportui ar tranzitui per jos teritoriją, veiksmingumą.

8.10. Kiekviena Šalis stengiasi per dvejus metus nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos pateikti Komitetui bet kokių popierinių formų, kurių reikalaujama pagal 9 dalies a punktą, sąrašą. Kiekviena Šalis stengiasi tokį sąrašą, kai tinkama, atnaujinti.

- 8.11. Šalys stengiasi, kai tinkama, bendradarbiauti tarptautiniuose forumuose, siekdamas skatinti prekių importui, eksportui ar tranzitui reikalingų elektroninių formų ir dokumentų naudojimą.
- 8.12. Pripažindama, kad tarptautinio standarto, reglamentuojančio prekių importui, eksportui ar tranzitui reikalingų elektroninių formų ir dokumentų naudojimą, taikymas gali palengvinti prekybą, kiekviena Šalis stengiasi, kai tinkama, atsižvelgti į atitinkamų tarptautinių organizacijų standartus ar jų sutartus metodus.

9 straipsnis. Keitimasis duomenimis per vieno langelio sistemas ir sistemų sąveikumas

- 9.1. Kiekviena Šalis, pagal PPO steigimo sutarties 1A priede pateikto Susitarimo dėl prekybos lengvinimo 10 straipsnio 4 dalies 1 punktą nustatydamą arba palikdamą galioti savo pagal vieno langelio principą veikiančią sistemą, stengiasi, kad reikalaujamus prekių importo, eksporto ar vežimo tranzitu per jos teritoriją dokumentus ar duomenis būtų galima pateikti jos atitinkamoms institucijoms ar įstaigoms naudojantis viena bendra prieiga.
- 9.2. Šalies vieno langelio sistemoje, kai įmanoma, turėtų būti galima iš anksto elektroniniu būdu pateikti dokumentus ar duomenis, kad informaciją būtų galima pradėti tvarkyti prieš atvežant prekes, siekiant paspartinti prekių išleidimą jas atvežus į Šalies teritoriją.
- 9.3. Nustatydamą arba palikdamą toliau veikti savo vieno langelio sistemą, kiekviena Šalis:
- (a) stengiasi, kai tinkama, įtraukti Pasaulio muitinių organizacijos duomenų modelį ar kitus tarptautinius duomenų elementų standartus;
 - (b) užtikrina duomenų, kuriais keičiamasi su kitomis vieno langelio sistemomis, apsaugą ir konfidencialumą, kai toks keitimasis leidžiamas, ir
 - (c) skatina įdiegti registracijos numerį arba kitą tapatybės tikrinimo priemonę, kad būtų galima vienareikšmiškai identifikuoti su atskiru sandoriu susijusius duomenis.
- 9.4. Jeigu vieno langelio sistemos nėra arba ji nėra integruota su Šalies muitine, 3 dalis atitinkamai taikoma muitinės valdymo sistemoms, naudojamoms su prekių importu, eksportu ar tranzitu per jos teritoriją susijusiems duomenims tvarkyti.
- 9.5. Be to, kas nustatyta 3 ir 4 dalyse, Šalys stengiasi:
- (a) dalytis atitinkama patirtimi, įgyta nustatant arba paliekant toliau veikti vieno langelio sistemą, ir
 - (b) siekti, kiek praktiškai įmanoma, suderinti duomenų elementus ir muitinės procesus.
- 9.6. Atsižvelgdamos į labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių interesus, Šalys stengiasi leisti prekiautojams ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams naudotis paslaugų

teikėjų paslaugomis, kad šie jų vardu keistųsi duomenimis su vieno langelio sistema arba, kai vieno langelio sistemos nėra, su muitinės valdymo sistema⁵.

10 straipsnis. Elektroniniai mokėjimai

10.1. Šiame straipsnyje:

- (a) elektroninis mokėjimas – mokėtojo asmeniui elektroninėmis priemonėmis atliekamas lėšų pervedimas, kuris yra priimtinas gavėjui, išskyrus centrinių bankų mokėjimo paslaugas, susijusias su finansinių paslaugų teikėjų tarpusavio atsiskaitymais⁶, ir
- (b) savireguliacijos organizacija – nevyriausybinių įstaigų, kurią Šalis pripažįsta savireguliacijos įstaiga ir kuri pagal tos Šalies centrinės ar regioninės valdžios teisės aktą ar jai deleguotus įgaliojimus vykdo elektroninio mokėjimo paslaugų teikėjų arba finansinių paslaugų teikėjų reguliacijos ar priežiūros funkcijas.

10.2. Atsižvelgdamos į spartų elektroninių mokėjimų, ypač tų, kuriuos teikia nauji elektroninio mokėjimo paslaugų teikėjai, augimą, Šalys pripažįsta, kad:

- (a) naudinga remti saugius, veiksmingus, patikimus, apsaugotus, įperkamus ir prieinamus tarpvalstybinių elektroninių mokėjimų plėtrą, skatinant priimti ir naudoti tarptautiniu mastu pripažintus standartus, puoselėjant elektroninio mokėjimo sistemų sąveikumą ir skatinant naudingas naujoves bei konkurenciją elektroninio mokėjimo paslaugų srityje;
- (b) svarbu sudaryti sąlygas laiku pradėti naudoti saugius, veiksmingus, patikimus, apsaugotus, įperkamus ir prieinamus elektroninių mokėjimų produktus ir paslaugas ir
- (c) svarbu palaikyti saugias, veiksmingas, patikimas, apsaugotas ir prieinamas elektroninio mokėjimo sistemas, taikant įstatymus ir kitus teisės aktus, kuriuose, kai tinkama, atsižvelgiama į tokių sistemų keliamą riziką.

10.3. Kiekviena Šalis, laikydamasi savo įstatymų ir kitų teisės aktų, stengiasi:

- (a) be to, kas nustatyta 18 straipsnyje, laiku viešai skelbti savo atitinkamus įstatymus ir kitus teisės aktus dėl elektroninių mokėjimų, įskaitant susijusius su reguliacijos institucijų patvirtinimais, licencijavimo reikalavimais, procedūromis ir techniniais standartais;
- (b) laiku priimti galutinius sprendimus dėl reguliacijos ar licencijavimo institucijų patvirtinimų;
- (c) atsižvelgti į tarptautiniu mastu pripažintus mokėjimų standartus, susijusius su atitinkamomis elektroninių mokėjimų sistemomis, siekiant sudaryti sąlygas didesniai elektroninių mokėjimų sistemų sąveikumui, ir

⁵ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad ši dalis neužkerta kelio Šaliai reikalauti, kad paslaugų teikėjai atitiktų tam tikrus procedūrinius reikalavimus, kad galėtų keistis duomenimis su vieno langelio sistema.

⁶ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad nėra viena šio straipsnio nuostata nereikalaujama, kad Šalis kitos Šalies elektroninio mokėjimo paslaugų teikėjams, neįsisteigusiems jos teritorijoje, suteiktų galimybę naudotis centrinių bankų mokėjimo paslaugomis, susijusiomis su finansinių paslaugų teikėjų tarpusavio atsiskaitymais.

- (d) skatinti elektroninio mokėjimo paslaugų teikėjus ir finansinių paslaugų teikėjus sudaryti palankesnes sąlygas didesniai elektroninių mokėjimų sąveikumui, konkurencijai, saugumui ir inovacijoms; tai gali apimti partnerystę su trečiųjų šalių paslaugų teikėjais, taikant tinkamą rizikos valdymą.
- 10.4. Laikydamosi visų savo įsipareigojimų pagal GATS sąrašą (toliau – Sąrašas) nustatytų sąlygų, apribojimų ar išlygų, kiekviena Šalis, savo Sąrašą prisiėmusi įsipareigojimą dėl 3-iojo paslaugų teikimo būdo (įsteigtas komercinis vienetas), apimančio elektroninio mokėjimo paslaugas, nacionalinio režimo sąlygomis suteikia kitos Šalies finansinių paslaugų teikėjams, įsisteigusiems jos teritorijoje, galimybę naudotis mokėjimo ir tarpuskaitos sistemomis⁷, valdomomis viešojo subjekto⁸.
- 10.5. Šalis, kuri nėra prisiėmusi 4 dalyje nurodyto įsipareigojimo, stengiasi, kiek praktiškai įmanoma, laikytis joje nustatytos pareigos.
- 10.6. Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad jokia 4 ar 5 dalies nuostata nereikalaujama, kad Šalis leistų kitos Šalies paslaugų teikėjams teikti paslaugas, dėl kurių ji nėra prisiėmusi konkrečių įsipareigojimų pagal GATS.
- 10.7. Be to, kas nustatyta 18 straipsnyje, kiekviena Šalis, kiek tai taikytina, imasi tokių pagrįstų priemonių, kokios jai gali būti prieinamos, siekdama užtikrinti, kad jos savireguliacijos organizacijų priimtose ar paliktose galioti visuotinio taikymo taisyklės būtų nedelsiant paskelbtos arba kitaip viešai prieinamos.
- 10.8. Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad nė viena šio straipsnio nuostata Šaliai neužkertamas kelias nustatyti ar palikti galioti priemones, kuriomis reglamentuojamas poreikis gauti licencijas ar leidimus arba prieigos prašymų patenkinimas.

C SKIRSNIS

ATVIRUMAS IR ELEKTRONINĖ PREKYBA

11 straipsnis. Muitai perdavimui elektroninėmis priemonėmis

- 11.1. Šiame straipsnyje „perdavimas elektroninėmis priemonėmis“ – bet kokiomis elektromagnetinėmis priemonėmis atliekamas perdavimas, įskaitant perduodamą turinį.
- 11.2. Šalys pripažįsta Elektroninės prekybos darbo programos (dok. [WT/L/274](#)) svarbą ir tai, kad muitų netaikymo perdavimui elektroninėmis priemonėmis praktika atlieka svarbų vaidmenį plėtojant skaitmeninę ekonomiką.
- 11.3. Nė viena Šalis netaiko muitų perdavimui elektroninėmis priemonėmis tarp vienos Šalies asmens ir kitos Šalies asmens.

⁷ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad galimybė naudotis mokėjimo ir tarpuskaitos sistemomis gali būti suteikiama: a) tiesiogiai arba b) netiesiogiai, per finansinių paslaugų teikėją, kuris pagal Šalies teisę atitinka reikalavimus tiesioginei prieigai gauti ir tokią prieigą turi.

⁸ Šioje dalyje vartojami terminai suprantami remiantis GATS, įskaitant priedą dėl finansinių paslaugų.

- 11.4. Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad 3 dalimi neužkertamas kelias Šaliai nustatyti vidaus mokesčių, rinkliavų ar kitų privalomųjų mokėjimų perdavimui elektroninėmis priemonėmis, jei tai neprieštarauja PPO steigimo sutarčiai.
- 11.5. Atsižvelgdamos į kintantį elektroninės prekybos ir skaitmeninių technologijų pobūdį, Šalys penktaisiais metais po šio Susitarimo įsigaliojimo dienos, o vėliau periodiškai peržiūri šį straipsnį, siekdamos įvertinti šio straipsnio poveikį ir tai, ar tikslingi kokie nors pakeitimai.

12 straipsnis. Atvirieji valdžios sektoriaus duomenys⁹

- 12.1. Šiame straipsnyje „metaduomenys“ – tai struktūrinė arba aprašomoji informacija apie duomenis, pavyzdžiui, turinys, formatas, šaltinis, teisės, tikslumas, kilmė, dažnumas, periodiškumas, detalumas, skelbėjas ar atsakinga šalis, kontaktinė informacija, rinkimo būdas arba kontekstas.
- 12.2. Šis straipsnis taikomas Šalies nustatytoms arba paliktoms galioti priemonėms, susijusioms su jos centrinės valdžios turimais duomenimis, kurių atskleidimas nėra ribojamas pagal tos Šalies teisę ir kuriuos ta Šalis teikia visuomenei susipažinti ir naudoti skaitmeninėmis priemonėmis (toliau – valdžios sektoriaus duomenys).
- 12.3. Šalys pripažįsta, jog naudinga, kad regionų ar vietos valdžios institucijų turimi duomenys būtų skaitmeninėmis priemonėmis prieinami visuomenei ir naudojami laikantis 4–6 dalių.
- 12.4. Šalys pripažįsta, kad sudarant palankesnes sąlygas visuomenei susipažinti su valdžios sektoriaus duomenimis ir jais naudotis skatinamas ekonominis ir socialinis vystymasis, konkurencingumas ir inovacijos. Todėl Šalys raginamos išplėsti tokių duomenų aprėptį, pavyzdžiui, įtraukiant suinteresuotuosius subjektus ir su jais konsultuojantis.
- 12.5. Jei Šalis nusprendžia valdžios sektoriaus duomenis pateikti taip, kad visuomenė prie jų turėtų skaitmeninę prieigą ir galėtų jais naudotis, ji, kiek praktiškai įmanoma, stengiasi užtikrinti, kad tokie duomenys būtų:
- (a) prieinami kompiuterio skaitomu ir atviru formatu;
 - (b) tinkami paieškai ir gavimui;
 - (c) laiku atnaujinami, jei taikoma;
 - (d) pateikiami kartu su metaduomenimis, kiek įmanoma, pagrįstais įprastai naudojamais formatais, leidžiančiais naudotojui suprasti ir naudoti duomenis, ir
 - (e) prieinami visiems naudotojams nemokamai arba už pagrįstą mokestį.
- 12.6. Jei Šalis nusprendžia valdžios sektoriaus duomenis pateikti taip, kad visuomenė prie jų turėtų skaitmeninę prieigą ir galėtų jais naudotis, ji stengiasi nenustatyti sąlygų, kurios nepagrįstai neleistų tokių duomenų naudotojams ar ribotų jų galimybes duomenis:
- (a) atgaminti, toliau platinti ar skelbti,

⁹ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad šis straipsnis nedaro poveikio Šalies teisei, susijusiai su intelektine nuosavybe ir asmens duomenų apsauga.

- (b) pergrupuoti arba
 - (c) naudoti komerciniais ir nekomerciniais tikslais, be kita ko, naujam produktui gaminti ar naujai paslaugai kurti¹⁰.
- 12.7. Šalys stengiasi bendradarbiauti dėl dalykų, kuriais sudaromos palankesnės sąlygos visuomenei susipažinti su valdžios sektoriaus duomenimis ir juos naudoti, be kita ko, keisti informaciją ir patirtimi, susijusia su praktika ir politika, siekdamas skatinti elektroninės prekybos plėtrą ir kurti verslo galimybes, ypač labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms.

13 straipsnis. Prieiga prie interneto ir jo naudojimas elektroninei prekybai

- 13.1. Šiame straipsnyje „galutinis naudotojas“ – asmuo, perkantis interneto prieigos paslaugą arba užsisakantis ją iš interneto prieigos paslaugos teikėjo.
- 13.2. Šalys pripažįsta naudą, esančią, kai galutiniai naudotojai jų atitinkamose teritorijose turi galimybę:
- (a) gauti prieigą prie jų pasirinktų internete prieinamų teisėtų paslaugų ir taikomųjų programų ir naudotis jomis, taikant pagrįstą tinklo valdymą, pagal kurį nebūtų, siekiant nesąžiningos komercinės naudos, blokuojamas ar lėtinamas interneto srautas¹¹;
 - (b) prijungti prie interneto pasirinktus įrenginius, jei tokie įrenginiai nekenkia tinklui, ir
 - (c) gauti skaidrią ir aiškią informaciją apie savo interneto prieigos paslaugų teikėjo tinklo valdymo praktiką.
- 13.3. Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad nė viena 2 dalies nuostata nereikalaujama, kad Šalis nustatytų, iš dalies pakeistų ar paliktų galioti tam tikrą priemonę toje dalyje nustatytiems principams įgyvendinti.

D SKIRSNIS

PASITIKĖJIMAS IR ELEKTRONINĖ PREKYBA

14 straipsnis. Vartotojų apsauga internete

- 14.1. Šio straipsnio tikslais sąvoka „klaidinanti, nesąžininga ir apgaulinga komercinė veikla“ apima:
- (a) iš esmės klaidingų faktų pateikimą¹², įskaitant numanomą klaidingų faktų pateikimą ar melagingus teiginius apie tokius dalykus kaip prekių ar paslaugų savybės, kaina, tinkamumas naudoti pagal paskirtį, kiekis ar kilmė;

¹⁰ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad nė viena šios dalies nuostata Šaliai neužkertamas kelias reikalauti, kad tokių duomenų naudotojas pateiktų nuorodą į pirminius šaltinius.

¹¹ Šio punkto tikslais Šalys pripažįsta, kad interneto prieigos paslaugų teikėjas, tam tikrą turinį siūlantis tik savo galutiniams naudotojams, šio principo nepažeistų.

¹² Šiame straipsnyje „iš esmės klaidingi faktai“ yra klaidingi faktai, kurie gali paveikti vartotojo elgesį arba sprendimą naudoti ar įsigyti prekę arba paslaugą.

- (b) prekių ar paslaugų reklamavimą neketinant jų tiekti (teikti) ar neturint pagrįstų galimybių jas tiekti (teikti);
 - (c) prekių nepristatymą ar paslaugų nesuteikimą vartotojui po to, kai iš vartotojo paimamas mokėjimas, išskyrus atvejus, kai tai pateisinama pagrįstomis priežastimis, ir
 - (d) mokesčio už prekes ar paslaugas, kurių vartotojas neprašė, ėmimą iš vartotojo.
- 14.2. Šalis pripažįsta skaidrių ir veiksmingų priemonių, kuriomis didinamas vartotojų pasitikėjimas elektronine prekyba, svarbą. Šiuo tikslu kiekviena Šalis nustato arba palieka galioti priemones, kuriomis draudžiama klaidinanti, nesąžininga ir apgaulinga komercinė veikla, dėl kurios elektroninėje prekyboje dalyvaujantys vartotojai patiria ar gali patirti žalą¹³.
- 14.3. Siekdama apsaugoti elektroninėje prekyboje dalyvaujančius vartotojus, kiekviena Šalis stengiasi nustatyti arba palikti galioti priemones, kuriomis siekiama užtikrinti, kad:
- (a) prekių tiekėjai ar paslaugų teikėjai su vartotojais elgtųsi sąžiningai ir teisingai;
 - (b) prekių tiekėjai ar paslaugų teikėjai pateiktų išsamią, tikslią ir skaidrią informaciją apie tas prekes ar paslaugas, įskaitant visas pirkimo sąlygas, ir
 - (c) prekės ir, kai taikoma, paslaugos būtų saugios įprastomis arba pagrįstai numatomomis jų naudojimo sąlygomis.
- 14.4. Šalis pripažįsta, jog svarbu, kad elektroninėje prekyboje dalyvaujančių vartotojų apsaugos lygis būtų ne žemesnis nei kitų formų prekyboje dalyvaujančių vartotojų.
- 14.5. Šalis pripažįsta savo atitinkamų vartotojų apsaugos agentūrų ar kitų atitinkamų įstaigų bendradarbiavimo, įskaitant keitimąsi informacija ir patirtimi, svarbą, taip pat svarbą bendradarbiauti atitinkamais abipusiškai svarbiais atvejais dėl vartotojų teisių pažeidimų, susijusių su elektronine prekyba, kad būtų sustiprinta vartotojų apsauga internete, jeigu tarpusavyje taip nusprendžiama.
- 14.6. Kiekviena Šalis remia vartotojų, įskaitant tarpvalstybiniuose sandoriuose dalyvaujančius vartotojus, galimybes naudotis vartotojų teisių gynimo ar kreipimosi dėl jų gynimo mechanizmais ir skatina informuotumą apie juos.

15 straipsnis. Nepageidaujami komerciniai elektroniniai pranešimai

- 15.1. Šiame straipsnyje:
- (a) komercinis elektroninis pranešimas – naudojantis telekomunikacijų paslauga asmens elektroniniu adresu¹⁴ komerciniais tikslais siunčiamas elektroninis pranešimas, apimantis bent elektroninį paštą ir, kiek tai numatyta Šalies įstatymuose ar kituose teisės aktuose, kitų rūšių elektroninius pranešimus, ir
 - (b) nepageidaujamas komercinis elektroninis pranešimas – komercinis elektroninis pranešimas, siunčiamas be gavėjo sutikimo arba nepaisant aiškaus gavėjo atsisakymo jį gauti.

¹³ Šiame straipsnyje „dalyvavimas elektroninėje prekyboje“ apima elektroninės prekybos etapą iki sandorio sudarymo.

¹⁴ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad „asmens elektroninis adresas“ neapima IP adreso.

- 15.2. Šalys pripažįsta, kad svarbu skatinti pasitikėjimą elektronine prekyba, be kita ko, taikant skaidrias ir veiksmingas priemones, kuriomis ribojamas nepageidaujamų komercinių elektroninių pranešimų siuntimas. Šiuo tikslu kiekviena Šalis nustato arba palieka galioti priemones, kuriomis reikalaujama, kad:
- (a) komercinių elektroninių pranešimų siuntėjai pasirūpintų, jog pranešimų gavėjai galėtų lengvai pasirinkti jų nebepriimti;
 - (b) komercinių elektroninių pranešimų gavėjai būtų davę sutikimą juos gauti, kaip nustatyta jos įstatymuose ar kituose teisės aktuose, arba
 - (c) būtų kitaip numatyta kuo labiau sumažinti nepageidaujamų komercinių elektroninių pranešimų skaičių.
- 15.3. Kiekviena Šalis stengiasi užtikrinti, kad komerciniai elektroniniai pranešimai būtų aiškiai atpažįstami, būtų aiškiai nurodyta, kieno vardu jie siunčiami, ir juose būtų pateikiama būtina informacija, leidžianti gavėjams nemokamai bet kuriuo metu reikalauti, kad pranešimai nebebūtų siunčiami.
- 15.4. Kiekviena Šalis suteikia galimybę pasinaudoti teisių gynimo arba kreipimosi dėl teisių gynimo priemonėmis prieš nepageidaujamų komercinių elektroninių pranešimų teikėjus, kurie nesilaiko priemonių, nustatytų arba paliktų galioti pagal 2 dalį.
- 15.5. Šalys stengiasi bendradarbiauti atitinkamais abipusiškai svarbiais atvejais, susijusiais su nepageidaujamų komercinių elektroninių pranešimų reglamentavimu.

16 straipsnis. Asmens duomenų apsauga

- 16.1. Šiame straipsnyje „asmens duomenys“ reiškia bet kokią informaciją, susijusią su fiziniu asmeniu, kurio tapatybė yra arba gali būti nustatyta.
- 16.2. Šalys pripažįsta, kad tvirta ir veiksminga asmens duomenų ir susijusių asmens teisių apsauga padeda didinti vartotojų pasitikėjimą skaitmenine ekonomika.
- 16.3. Kiekviena Šalis nustato arba palieka galioti teisinę sistemą, kuria numatoma elektroninės prekybos naudotojų asmens duomenų apsauga¹⁵.
- 16.4. Kiekviena Šalis, kurdama savo asmens duomenų apsaugos teisinę sistemą, turėtų atsižvelgti į atitinkamų tarptautinių įstaigų ar organizacijų parengtus principus ir gaires.
- 16.5. Kiekviena Šalis stengiasi užtikrinti, kad jos pagal 3 dalį nustatytoje arba paliktoje galioti teisinėje sistemoje būtų užtikrinta nediskriminacinė fizinių asmenų asmens duomenų apsauga.
- 16.6. Kiekviena Šalis paskelbia informaciją apie elektroninės prekybos naudotojams teikiamas asmens duomenų apsaugos priemones, įskaitant gaires, kaip:
- (a) fizinis asmuo gali pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis ir
 - (b) įmonės gali laikytis teisinių reikalavimų.

¹⁵ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad Šalis gali laikytis šios dalies nustatydamą arba palikdamą galioti priemones arba priemonių derinį, pavyzdžiui, išsamų privatumo įstatymą, asmens duomenų apsaugos įstatymus, konkretiems sektoriams skirtus privatumo įstatymus arba kitus įstatymus dėl privatumo pažeidimų.

- 16.7. Pripažindama, kad Šalys gali laikytis skirtingų teisinių požiūrių į asmens duomenų apsaugą, kiekviena Šalis turėtų skatinti kurti mechanizmus, kuriais būtų skatinamas šių skirtingų režimų suderinamumas.
- 16.8. 7 dalyje nurodyti mechanizmai gali apimti reguliavimo rezultatų pripažinimą, nepriklausomai nuo to, ar tai atliekama savarankiškai, ar pagal tarpusavio susitarimą, ar pagal platesnes tarptautines sistemas.
- 16.9. Šalys stengiasi keistis informacija apie jų atitinkamose jurisdikcijose taikomus 7 dalyje nurodytus mechanizmus.

17 straipsnis. Kibernetinis saugumas

- 17.1. Šalys pripažįsta, kad kibernetinio saugumo grėsmės mažina pasitikėjimą elektronine prekyba.
- 17.2. Šalys taip pat pripažįsta, kad kibernetinių grėsmių pobūdis kinta. Siekdamas nustatyti ir sušvelninti kibernetines grėsmes ir taip sudaryti palankesnes sąlygas elektronei prekybai, Šalys stengiasi:
- (a) stiprinti savo atitinkamų nacionalinių subjektų, atsakingų už reagavimą į kibernetinius incidentus, pajėgumus ir
 - (b) bendradarbiauti siekiant nustatyti ir sušvelninti piktavališkus įsibrovimus ar kenkėjiško programos kodo plitimą, darančius poveikį šalies elektroniniams tinklams, laiku reaguoti į kibernetinius incidentus ir dalytis informacija, kad būtų didinamas informuotumas ir skatinama geroji patirtis.
- 17.3. Šalys atkreipia dėmesį į kintantį kibernetinių grėsmių pobūdį ir jų neigiamą poveikį elektronei prekybai ir pripažįsta, jog svarbu taikyti rizika grindžiamus metodus, kad būtų galima kovoti su tokiomis grėsmėmis ir kartu kuo labiau mažinti prekybos kliūtis. Todėl kiekviena Šalis, siekdama nustatyti kibernetiniam saugumui kylančią riziką ir nuo jos apsisaugoti, aptikti kibernetinio saugumo įvykius, reaguoti į kibernetinius incidentus ir atsigauti po jų, stengiasi naudoti ir skatina jos jurisdikcijoje veikiančias įmones naudoti rizika grindžiamus metodus, pagrįstus geriausios rizikos valdymo praktikos pavyzdžiais ir rizikos valdymo standartais, parengtais bendru sutarimu, skaidriai ir atvirai.

E SKIRSNIS

SKAIDRUMAS, BENDRADARBIAVIMAS IR VYSTYMASIS

18 straipsnis. Skaidrumas

Be to, kas nustatyta GATS III straipsnyje ir GATT 1994 X straipsnyje, kiekviena Šalis nedelsdama paskelbia arba kitaip padaro viešai prieinamas visas visuotinai taikomas priemones, susijusias su šio Susitarimo veikimu arba darančias jam poveikį, ir, išskyrus ypatingos skubos atvejus, tai padaro ne vėliau kaip iki jų įsigaliojimo.

19 straipsnis. Bendradarbiavimas

- 19.1. Pripažindamos visuotinį elektroninės prekybos pobūdį, Šalys stengiasi:

- (a) bendradarbiauti siekiant sudaryti palankesnes sąlygas visoms visuomenės grupėms, visų pirma nepakankamai atstovaujamoms grupėms, ir labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms naudotis elektronine prekyba ir turėti prieigą prie jos;
- (b) keisti informaciją ir dalytis patirtimi, susijusia su įstatymais, kitais teisės aktais ir politika elektroninės prekybos srityje, ir
- (c) aktyviai dalyvauti regioniniuose ir daugiašaliuose forumuose siekiant skatinti elektroninės prekybos vystymą.

19.2. 1 dalies tikslais bendradarbiavimo sritys gali apimti:

- (a) asmens duomenų apsaugą;
- (b) vartotojų apsaugą internete, įskaitant vartotojų teisių gynimo ir vartotojų pasitikėjimo stiprinimo priemones;
- (c) nepageidaujamus elektroninius komercinius pranešimus;
- (d) elektroninių ryšių saugumą;
- (e) konkurenciją skaitmeninėse rinkose;
- (f) elektroninį tapatumo nustatymą;
- (g) tarpvalstybinės logistikos paslaugas, įskaitant daugiarūši transportą, ir logistikos tarnybų bei pašto tarnybų bendradarbiavimą;
- (h) palankesnių sąlygų tarpvalstybinei elektronei prekybai sudarymą, įskaitant naudojimąsi muitinės sandėliais ar laisvosiomis zonomis, ir bendradarbiavimą dėl reguliavimo tokiose srityse kaip keitimasis duomenimis ir įspėjimas apie gaminių saugos riziką, ir
- (i) bet kokias kitas Šalių tarpusavyje sutartas sritis.

19.3. Kiekviena Šalis, naudodamasi turimais ištekliais, įsteigia arba palieka veikti informacijos centrą (-us), skirtą (-us):

- (a) atsakyti už visas su šio Susitarimo įgyvendinimu susijusias pranešimo ar konsultacijų procedūras ir
- (b) atsakyti į pagrįstas kitos Šalies užklausas dėl dalykų, kuriems taikomas šis Susitarimas.

20 straipsnis. Vystymasis

20.1. Šalys pripažįsta:

- (a) kad svarbu stiprinti tarptautines pastangas siekiant panaikinti skaitmeninę atskirtį ir sudaryti sąlygas įtraukiai skaitmeninei ekonomikai, ir
- (b) elektroninės prekybos taisyklių indėlį sprendžiant su skaitmenine prekyba susijusias problemas ir skatinant įtraukų elektroninės prekybos augimą.

20.2. Šalys pripažįsta savo vaidmenį remiant besivystančias ir mažiausiai išsivysčiusias šalis, kurios yra Susitarimo Šalys, kad jos galėtų veiksmingai dalyvauti elektronei prekyboje ir skaitmeninėje ekonomikoje ir pasinaudoti jų teikiamomis augimo galimybėmis, be kita ko, remiant geresnę prieigą prie skaitmeninių ekosistemų ir

infrastruktūros, taip pat remiant jų žmones ir labai mažas, mažąsias ir vidutines įmones.

- 20.3. Šalys pripažįsta techninės pagalbos ir gebėjimų stiprinimo svarbą besivystančioms ir mažiausiai išsivysčiusioms šalims, kurios yra Susitarimo Šalys, įgyvendinant šį Susitarimą.
- 20.4. Turėtų būti teikiama pagalba ir parama gebėjimams stiprinti¹⁶, kad besivystančios ir mažiausiai išsivysčiusios šalys, kurios yra Susitarimo Šalys, galėtų įgyvendinti šio Susitarimo nuostatas pagal tų nuostatų pobūdį ir taikymo sritį.
- 20.5. Šalys pripažįsta, kad besivystančioms ir mažiausiai išsivysčiusioms šalims, kurios yra Susitarimo Šalys, gali prireikti ilgesnio laikotarpio arba įgyti įgyvendinimo pajėgumų, kad jos galėtų įgyvendinti tam tikras pareigas pagal šį Susitarimą, ir tam joms gali reikėti pagalbos ir paramos gebėjimams stiprinti.
- 20.6. Kiekviena besivystanti ir mažiausiai išsivysčiusi šalis, kuri yra Susitarimo Šalis, šio Susitarimo įsigaliojimo tai Šaliai dieną gali pati išskirti bet kurią šio Susitarimo nuostatą, kuriai įgyvendinti jai reikia ne ilgesnio kaip penkerių metų įgyvendinimo laikotarpio, pateikdama tokių nuostatų sąrašą Komitetui.
- 20.7. Kiekviena besivystanti ir mažiausiai išsivysčiusi šalis, kuri yra Susitarimo Šalis, gali pratęsti pagal 6 dalį savarankiškai išskirtų nuostatų įgyvendinimo laikotarpį dar dvejiems metams. Kiekviena tokia Šalis praneša Komitetui apie bet kokią pratęsimą ne vėliau kaip likus 120 dienų iki pradinio įgyvendinimo laikotarpio pabaigos, išsamiai nurodydama pratęsimo priežastis ir atitinkamus veiksmus, kurių reikia imtis, kad įgyvendinimas būtų užbaigtas.
- 20.8. Išsivysčiusios šalys, kurios yra Susitarimo Šalys, ir besivystančios šalys, kurios yra Susitarimo Šalys, galinčios tai daryti, raginamos teikti besivystančioms ir mažiausiai išsivysčiusioms šalims, kurios yra Susitarimo Šalys, paramą jų poreikių vertinimui atlikti arba atnaujinti, siekiant nustatyti gebėjimų įgyvendinti šį Susitarimą spragas, dvišaliu pagrindu arba per atitinkamas tarptautines organizacijas.
- 20.9. Pagal 8 dalį atlikto arba atnaujinto poreikių vertinimo rezultatais turėtų būti remiamasi besivystančiai ar mažiausiai išsivysčiusiai šaliai, kuri yra Susitarimo Šalis, savarankiškai išskiriant nuostatas pagal 6 dalį ir pratęsiant bet kokią įgyvendinimo laikotarpį pagal 7 dalį.
- 20.10. Šalys pripažįsta techninės pagalbos ir gebėjimų stiprinimo svarbą siekiant visapusiškai įgyvendinti visas šio Susitarimo nuostatas. Šiuo tikslu besivystančios šalys ir mažiausiai išsivysčiusios šalys, kurios yra Susitarimo Šalys, gali išskirti bet kurią šio Susitarimo nuostatą, kurios atžvilgiu techninė pagalba ir gebėjimų stiprinimas joms būtų naudingiausi. Išsivysčiusios šalys, kurios yra Susitarimo Šalys, ir besivystančios šalys, kurios yra Susitarimo Šalys, galinčios tai padaryti, susitaria sudaryti palankesnes sąlygas dvišaliu pagrindu arba per atitinkamas tarptautines organizacijas teikti pagalbą ir paramą gebėjimams, susijusiems su tokiomis nuostatomis, stiprinti tarpusavyje sutartomis sąlygomis ir atsižvelgiant į konkrečius besivystančių ir mažiausiai išsivysčiusių šalių, kurios yra Susitarimo Šalys, poreikius ir prioritetus.

¹⁶ Šio straipsnio tikslais pagalba ir parama gebėjimams stiprinti gali būti teikiama technine, finansine ar bet kuria kita tarpusavyje suderinta pagalbos forma.

- 20.11. Teikdamos pagalbą ir paramą gebėjimams, susijusiems su šio Susitarimo įgyvendinimu, stiprinti Šalys stengiasi taikyti šiuos principus:
- (a) atsižvelgti į bendrą šalių ir regionų pagalbos gavėjų išsivystymo sistemą ir, kai aktualu ir tikslinga, vykdomas reformų bei techninės pagalbos ir gebėjimų stiprinimo programas;
 - (b) kai aktualu ir tikslinga, imtis veiksmų regioninėms ir subregioninėms problemoms spręsti, taip pat regioninei ir subregioninei integracija skatinti;
 - (c) rengiant gebėjimų stiprinimo programas ar veiklą atsižvelgti, kiek įmanoma, į privačiojo sektoriaus veiklą, ir
 - (d) skatinti Šalių tarpusavio ir Šalių bei kitų atitinkamų institucijų, įskaitant regionines ekonomines bendrijas, veiksmų koordinavimą kad būtų užtikrinamas maksimalus šios pagalbos veiksmingumas ir rezultatai. Šiuo tikslu:
 - i) koordinavimu turėtų būti siekiama išvengti paramos programų sutapimo ir dubliavimosi bei reformų veiklos nenuoseklumo, glaudžiai koordinuojant techninę pagalbą ir gebėjimų stiprinimo intervencines priemones;
 - ii) atitinkamos pasaulinės ir regioninės su prekyba susijusios programos turėtų būti svarstomos kaip šio koordinavimo proceso dalis, įskaitant programas, konkrečiai skirtas mažiausiai išsivysčiusioms šalims, kurios yra Susitarimo Šalys, ir
 - iii) Šalys turėtų skatinti savo prekybos ir vystymosi pareigūnų veiklos vidaus koordinavimą įgyvendinant šį Susitarimą ir teikiant techninę pagalbą bei stiprinant gebėjimus.
- 20.12. 27 straipsnis netaikomas ginčų su mažiausiai išsivysčiusia šalimi, kuri yra Susitarimo Šalis, susijusių su bet kuria šio Susitarimo nuostata, sprendimui septynerius metus nuo šio Susitarimo įsigaliojimo tai Šaliai dienos.
- 20.13. 27 straipsnis netaikomas ginčų su besivystančia šalimi, kuri yra Susitarimo Šalis, susijusių su šio Susitarimo nuostata, dėl kurios ji pati nustatė arba pratęsė įgyvendinimo laikotarpį atitinkamai pagal 6 arba 7 dalį, sprendimui tai nuostatai taikomu įgyvendinimo laikotarpiu.
- 20.14. Nepaisant 12 dalyje nurodyto lengvatinio laikotarpio, prieš Šaliai prašant konsultacijų pagal 27 straipsnį dėl mažiausiai išsivysčiusios šalies priemonės ir vėliau visuose ginčų sprendimo procedūrų etapuose ji ypač daug dėmesio skiria ypatingai mažiausiai išsivysčiusių šalių, kurios yra Susitarimo Šalys, padėčiai. Šiuo atžvilgiu Šalys laikosi deramo santūrumo keldamos klausimus pagal 27 straipsnį, kai jie susiję su mažiausiai išsivysčiusiomis šalimis, kurios yra Susitarimo Šalys.
- 20.15. Šalys pripažįsta skaidrumo svarbą teikiant pagalbą ir paramą gebėjimams stiprinti, kad būtų lengviau veiksmingai įgyvendinti šį Susitarimą. Šiuo tikslu Šalys stengiasi pirmajame Komiteto posėdyje, o vėliau – reguliariai aptarti atitinkamą informaciją¹⁷

¹⁷

Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad „atitinkama informacija“ gali apimti: a) suteiktos pagalbos ar paramos gebėjimams stiprinti apibūdinimą; b) informaciją apie tai, kaip kreiptis dėl tokios

apie savo esamą ir naują techninę pagalbą ir gebėjimų stiprinimo programas. Siekdama paskatinti šias diskusijas, prieš pirmąją specialią Komiteto sesiją, o vėliau – reguliariai, kiekviena išsivysčiusi šalis, kuri yra Susitarimo Šalis, pateikia atitinkamų techninės pagalbos ir gebėjimų stiprinimo programų aprašymą. Besivystančios ir mažiausiai išsivysčiusios šalys, kurios yra Susitarimo Šalys, gavusios techninę pagalbą ir gebėjimų stiprinimo paramą, raginamos dalytis savo patirtimi. Šalys ketina pasinaudoti šia pateikta informacija, kad geriau suprastų, ar esamos programos atitinka besivystančių ir mažiausiai išsivysčiusių šalių, kurios yra Susitarimo Šalys, nurodytus poreikius.

- 20.16. Besivystančios šalys, kurios yra Susitarimo Šalys ir kurios pareiškia galinčios teikti pagalbą ir paramą gebėjimams stiprinti, raginamos šio Susitarimo įsigaliojimo dieną, o vėliau – reguliariai teikti Komitetui 15 dalyje nurodytą informaciją.
- 20.17. Komitetas internete skelbia pagal 15 ir 16 dalis pateiktą informaciją ir informaciją apie atitinkamą tarptautinių organizacijų veiklą.
- 20.18. Besivystančios ir mažiausiai išsivysčiusios šalys, kurios yra Susitarimo Šalys, ketinančios pasinaudoti atitinkama pagalba ir parama gebėjimams stiprinti, pateikia Komitetui informaciją apie tarnybos (-ų), atsakingos (-ų) už tokios pagalbos ir paramos koordinavimą ir prioritetų nustatymą, kontaktinį punktą (-us).
- 20.19. Šio straipsnio tikslais, kai tinkama, Komitetas kasmet surengia bent vieną specialią sesiją, kad:
 - (a) stebėtų techninę pagalbą arba paramą gebėjimams stiprinti, skirtą pareigoms, kurioms taikomi atitinkamai pagal 6 arba 7 dalį savarankiškai nustatyti arba pratęsti įgyvendinimo laikotarpiai, įgyvendinti;
 - (b) apsvarstyti klausimus, susijusius su šio Susitarimo nuostatų įgyvendinimu;
 - (c) apžvelgtų techninės pagalbos ar paramos gebėjimams stiprinti teikimo šio Susitarimo įgyvendinimo tikslais pažangą, įskaitant atvejus, kai kurios nors besivystančios ar mažiausiai išsivysčiusios šalys, kurios yra Susitarimo Šalys, negauna tinkamos pagalbos ir paramos gebėjimams stiprinti, ir
 - (d) sudarytų palankesnes sąlygas Šalims dalytis aktualia patirtimi, iššūkiais, laimėjimais ir informacija.

F SKIRSNIS

TELEKOMUNIKACIJOS

21 straipsnis. Telekomunikacijos

- 21.1. Šiame straipsnyje ir priede:
 - (a) pagrindinė infrastruktūra – viešojo telekomunikacijų tinklo infrastruktūra ar paslaugos:

pagalbos ar paramos arba ją gauti, įskaitant Šalies kontaktinį (-ius) punktą (-us), ir c) tokios pagalbos ar paramos gavėjų sąrašą.

- i) kurias išimtinai ar daugiausia teikia vienas teikėjas arba ribotas skaičius teikėjų ir
 - ii) kurių negalima ekonomiškai ar techniškai pakeisti teikiant paslaugą;
 - (b) didelę įtaką turintis paslaugų teikėjas – paslaugų teikėjas, galintis daryti materialinį poveikį dalyvavimo atitinkamoje pagrindinių telekomunikacijų paslaugų rinkoje sąlygoms kainos ir pasiūlos požiūriu dėl to, kad jis:
 - i) kontroliuoja pagrindinę infrastruktūrą arba
 - ii) turi galimybę pasinaudoti savo padėtimi rinkoje;
 - (c) tinklo elementas – priemonė arba įranga, skirta viešajai telekomunikacijų paslaugai teikti, įskaitant ypatybes, funkcijas ir galimybes, kuriomis galima pasinaudoti, kai naudojamosi šia priemone ar įranga, ir
 - (d) naudotojas – paslaugos vartotojas arba paslaugos teikėjas.
- 21.2. Kiekviena Šalis prisiima priede nustatytas pareigas^{18, 19}.
- 21.3. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos telekomunikacijų reguliavimo institucija jokio telekomunikacijų tinklų ir paslaugų teikėjo atžvilgiu neturėtų finansinių interesų ir nevykdytų veiklos ar vadovavimo funkcijų. Ši dalis nelaikoma draudimu Šalies valdžios subjektui, kuris nėra jos telekomunikacijų reguliavimo institucija, turėti tokio tiekėjo akcijų.
- 21.4. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos telekomunikacijų reguliavimo institucija turėtų įgaliojimus vykdyti teisės aktais jai pavestas funkcijas, įskaitant galimybę taikyti sankcijas, ir naudotųsi tokiais įgaliojimais skaidriai ir laiku.
- 21.5. Kiekviena Šalis lengvai prieinama ir aiškia forma viešai skelbia savo telekomunikacijų reguliavimo institucijos vykdomas funkcijas.
- 21.6. Kiekviena Šalis stengiasi:
- (a) užtikrinti, kad dažnių juostos viešosioms telekomunikacijų paslaugoms būtų skiriamos taikant atvirą procesą, kuriuo atsižvelgiama į viešąjį interesą, įskaitant konkurencijos skatinimą, ir
 - (b) atlikti tokį priskyrimą taikant rinką grindžiamus metodus, pavyzdžiui, konkurso procedūras, kai tikslinga.
- 21.7. Kiekviena Šalis savo telekomunikacijų reguliavimo institucijai suteikia įgaliojimus:
- (a) nustatyti, kurią pagrindinę infrastruktūrą didelę įtaką turintis paslaugų teikėjas turi suteikti kitiems viešųjų telekomunikacijų paslaugų teikėjams pagrįstomis,

¹⁸ Jei tai neprieštarauja Šalies konkrečių įsipareigojimų pagal GATS sąrašui: a) priedas netaikomas kiekvienos Šalies transliavimo paslaugoms, kaip apibrėžta jos įstatymuose ar kituose teisės aktuose; b) Šalies telekomunikacijų reguliavimo institucija gali ribotą laikotarpį atleisti kaimo vietovių vietinio ryšio operatorius nuo priedo 2.2 punkte nurodytų pareigų, susijusių su tinklų sujungimu su konkuruojančiais vietinio ryšio operatoriais. Kaimo vietovių telefonijos bendrovės neprivalo teikti tinklų sujungimo su konkuruojančiais vietinio ryšio operatoriais priedo 2.2 punkte nurodytu būdu iki to pareikalauja Šalies telekomunikacijų reguliavimo institucija, ir c) priedo 2.2 punktas taikomas tik didelę įtaką turinčiam paslaugų teikėjui, kuris kontroliuoja pagrindinę infrastruktūrą.

¹⁹ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad nė viena šio straipsnio ar priedo nuostata nelaikoma reikalavimu, kad Šalys prisiimtų papildomų konkrečių įsipareigojimų, susijusių su patekimu į rinką arba nacionaliniu režimu pagal GATS.

nediskriminacinėmis ir skaidriomis sąlygomis, kad būtų galima teikti viešąsias telekomunikacijų paslaugas, ir

- (b) reikalauti, kad didelę įtaką turintis paslaugų teikėjas atsietų prieigą prie savo tinklo elementų, kurie yra pagrindinė infrastruktūra, viešosioms telekomunikacijų paslaugoms teikti siūlytų pagrįstomis, nediskriminacinėmis ir skaidriomis sąlygomis.
- 21.8. Viešųjų telekomunikacijų paslaugų teikėjas turi turėti teisę per pagrįstą laikotarpį kreiptis į Šalies telekomunikacijų reguliavimo instituciją ar kitą kompetentingą instituciją, kad būtų išspręsti ginčai su kitais viešųjų telekomunikacijų paslaugų teikėjais dėl 7 dalyje nustatytų reikalavimų.
- 21.9. Jeigu telekomunikacijų reguliavimo institucija arba kita kompetentinga institucija atsisako inicijuoti bet kokią veiksmą, susijusį su prašymu išspręsti 8 dalyje nurodytą ginčą, ji ginče dalyvaujančio tiekėjo prašymu per pagrįstą laikotarpį pateikia rašytinį to sprendimo paaiškinimą.
- 21.10. Viešųjų telekomunikacijų paslaugų teikėjui, dalyvaujančiam 8 dalyje nurodytame ginče, neužkertamas kelias kreiptis į Šalies teismines institucijas.

G SKIRSNIS

IŠIMTYS

22 straipsnis. Bendrosios išimtys

Šio Susitarimo tikslais *mutatis mutandis* taikomas GATT 1994 XX straipsnis ir jo aiškinamosios pastabos bei GATS XIV straipsnis.

23 straipsnis. Saugumo išimtis

Šio Susitarimo tikslais *mutatis mutandis* taikomi GATT 1994 XXI straipsnis ir GATS XIVa straipsnis.

24 straipsnis. Prudencinės priemonės

Šio Susitarimo tikslais *mutatis mutandis* taikoma GATS priedo dėl finansinių paslaugų 2 dalis.

25 straipsnis. Asmens duomenų apsaugos išimtis

Nė viena šio Susitarimo nuostata Šaliai neužkertamas kelias nustatyti arba palikti galioti priemones, skirtas asmens duomenų ir privatumo apsaugai, įskaitant susijusias su tarpvalstybiniu duomenų perdavimu, jei tos Šalies teisėje numatytos priemonės, kuriomis sudaromos sąlygos perduoti duomenis visuotinai taikomomis sąlygomis²⁰ siekiant apsaugoti perduodamus duomenis.

²⁰ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad „visuotinai taikomos sąlygos“ reiškia objektyviai suformuluotas sąlygas, kurios horizontaliai taikomos neapibrėžtam ekonominės veiklos vykdytojų skaičiui, taigi apima įvairias situacijas ir atvejus.

26 straipsnis. Čiabuvių bendruomenės

- 26.1. Jei tokios priemonės nėra naudojamos kaip savavališkos ar nepagrįstos kitos Šalies asmenų diskriminacijos priemonė arba kaip užslėptas prekybos elektroninėmis priemonėmis ribojimas, nė viena šio Susitarimo nuostata Šaliai neužkertamas kelias nustatyti arba palikti galioti priemones, kurias ji laiko būtinomis, kad jos teritorijoje čiabuvių bendruomenėms būtų taikomas palankesnis režimas klausimais, kuriems taikomas šis Susitarimas, be kita ko, vykdant savo pareigas pagal teisinius, konstitucinius ar sutartinius susitarimus su tomis čiabuvių bendruomenėmis.
- 26.2. Šalies teisinių, konstitucinių ar sutartinių susitarimų su jos teritorijoje gyvenančiomis čiabuvių bendruomenėmis aiškinimas, įskaitant pagal tokius susitarimus atsirandančių teisių ir pareigų pobūdžio aiškinimą, negali būti ginčų sprendimo pagal 27 straipsnį objektas. Kitais atžvilgiais 27 straipsnis šiam straipsniui taikomas.

H SKIRSNIS

INSTITUCINĖS NUOSTATOS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27 straipsnis. Ginčų sprendimas

- 27.1. Konsultacijoms ir ginčų, kilusių pagal šį Susitarimą, sprendimui taikomos GATT 1994 XXII ir XXIII straipsnių arba GATS XXII ir XXIII straipsnių nuostatos, detalios išdėstytos ir pritaikytos pagal Susitarimą dėl ginčų sprendimo.
- 27.2. Pagal 1 dalį pateiktiems nagrinėti ginčams taikomas Susitarimas dėl ginčų sprendimo.

28 straipsnis. Su prekyba susijusių elektroninės prekybos aspektų komitetas

- 28.1. Įsteigiamas Su prekyba susijusių elektroninės prekybos aspektų komitetas, kuriame gali dalyvauti visos Šalys. Komitetas renka savo pirmininką ir pirmininko pavaduotoją ir posėdžiauja pagal poreikį arba kaip numatyta šiame Susitarime, bet ne rečiau kaip kartą per metus. Komitetas nustato savo darbo tvarkos taisykles.
- 28.2. Komitetas atlieka tokias funkcijas, kokios jam paskirtos šiuo Šalių Susitarimu, ir sudaro Šalims sąlygas konsultuotis kiekvienu klausimu, susijusiu su šio Susitarimo veikimu ar įgyvendinimu.
- 28.3. Komitetas gali nustatyti arba perduoti klausimus nagrinėti tokiems pagalbiniais organams, kuriuos jis laiko tinkamais. Visi pagalbiniai organai atsiskaito Komitetui.
- 28.4. Komitetas stebi šio Susitarimo veikimą ir įgyvendinimą ir kasmet teikia ataskaitas Generalinei tarybai, be kita ko, dėl techninės pagalbos ir gebėjimų stiprinimo programų ir veiklos įgyvendinimo ir veiksmingumo.
- 28.5. Komitetas atsižvelgia į visus pagal 20 straipsnio 7 dalį gautus pranešimus apie pratęsimą ir imasi tolesnių veiksmų dėl visų atitinkamų veiksmų, reikalingų toms nuostatomis, dėl kurių teikiami tokie pranešimai, įgyvendinti.
- 28.6. Bet kuri PPO narė, kuri nėra šio Susitarimo Šalis, gali dalyvauti Komiteto darbe kaip stebėtoja, apie tai Komitetui pranešusi raštu. Bet kuris PPO stebėtojas gali pateikti

Komitetui raštišką prašymą leisti dalyvauti jo darbe kaip stebėtojui ir gali įgyti stebėtojo statusą Komitete.

29 straipsnis. Priėmimas ir įsigaliojimas

- 29.1. Bet kuri PPO narė gali priimti šį Susitarimą. Priėmimas vyksta deponuojant šio Susitarimo priėmimo dokumentą PPO generaliniam direktoriui.
- 29.2. Šis Susitarimas jį priėmusioms PPO narėms įsigalioja trisdešimtą dieną nuo 45-ojo priėmimo dokumento deponavimo dienos²¹. Vėliau bet kuriai kitai PPO narei šis Susitarimas įsigalioja trisdešimtą dieną nuo tos narės priėmimo dokumento deponavimo dienos.

30 straipsnis. Įgyvendinimas

Kiekviena Šalis įgyvendina šį Susitarimą nuo jo įsigaliojimo dienos. Taikyti 20 straipsnį nusprendusios besivystančios ir mažiausiai išsivysčiusios šalys, kurios yra šio Susitarimo Šalys, šį Susitarimą įgyvendina pagal tą straipsnį.

31 straipsnis. Išlygos

Jokių šio Susitarimo nuostatų atžvilgiu išlygos negalimos be kitų Šalių sutikimo.

32 straipsnis. Pakeitimai

- 32.1. Šalys gali iš dalies keisti šį Susitarimą. Komiteto sprendimas atlikti pakeitimą ir pateikti jį Šalims patvirtinti priimamas bendru sutarimu.
- 32.2. Pakeitimas įsigalioja:
 - (a) išskyrus b punkte nustatytus atvejus, pakeitimui pritariančioms Šalims jis įsigalioja tada, kai jam pritaria du trečdaliai Šalių, ir vėliau kiekvienai kitai jam pritarusiai Šaliai arba
 - (b) visoms Šalims, kai pakeitimui pritaria du trečdaliai Šalių, jei tas pakeitimas, bendru Komiteto sutarimu, yra tokio pobūdžio, kad Šalių teisės ir pareigos nesikeičia.

33 straipsnis. Pasitraukimas iš Susitarimo

- 33.1. Bet kuri Šalis gali pasitraukti iš šio Susitarimo, PPO generaliniam direktoriui pateikdama rašytinį pranešimą apie savo ketinimą pasitraukti. Pasitraukimas įsigalioja praėjus 60 dienų nuo tos dienos, kai generalinis direktorius gauna pranešimą. Bet kuri Šalis, gavusi informaciją apie tokį pranešimą pagal 37 straipsnį, gali prašyti nedelsiant sušaukti Komiteto posėdį.
- 33.2. Jei šio Susitarimo šalis nustoja būti PPO nare, ji tą pačią dieną nustoja būti ir šio Susitarimo šalimi.

²¹ Skaičiuojant priėmimus pagal šį straipsnį, Europos Sąjungos priėmimo dokumentas skaičiuojamas kaip priėmimo dokumentų skaičius, lygus Europos Sąjungos valstybių narių, kurios yra PPO narės, skaičiui.

34 straipsnis. Šio Susitarimo netaikymas tarp tam tikrų Šalių

Bet kurios dvi Šalys šio Susitarimo netaiko viena kitai, jei kuri nors iš jų tuo metu, kai priima šį Susitarimą arba prie jo prisijungia, nesutinka su tokiu taikymu.

35 straipsnis. Peržiūra

- 35.1. Ne vėliau kaip per dvejus metus nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos, o vėliau – periodiškai Šalys atlieka šio Susitarimo peržiūrą, siekdamas pagerinti jo veikimą ir užtikrinti, kad jis ir toliau leistų spręsti Šalims aktualius prekybos klausimus.
- 35.2. Atsižvelgdamos į kintantį elektroninės prekybos ir skaitmeninių technologijų pobūdį ir pripažindamos, kad, nepaisant 1 dalies, svarbu nustatyti pasaulines elektroninės prekybos taisykles, Šalys pripažįsta, kad tolesnėse derybose gali būti nagrinėjami dokumente INF/ECOM/62/Rev.5 nurodyti neišspręsti klausimai arba kiti Šalių išskirti klausimai. Kiekviena Šalis pasilieka teisę bet kokiose būsimose derybose siūlyti šio Susitarimo nuostatų pakeitimus, be kita ko, dėl išimčių, ginčų sprendimo ar taikymo srities.

36 straipsnis. Sekretoriatas

Šį Susitarimą administruoja PPO sekretoriatas.

37 straipsnis. Deponavimas

- 37.1. Šis Susitarimas deponuojamas PPO generaliniam direktoriui.
- 37.2. PPO generalinis direktorius nedelsdamas kiekvienai Šaliai pateikia:
- (a) patvirtintą šio Susitarimo ir kiekvieno pakeitimo pagal 32 straipsnį kopiją ir
 - (b) pranešimą apie kiekvieną priėmimą pagal 29 straipsnį ir apie kiekvieną atšaukimą pagal 33 straipsnį.

38 straipsnis. Registracija

Šis Susitarimas yra įregistruojamas pagal Jungtinių Tautų Įstatų 102 straipsnio nuostatas.

Priimta 2026 m. kovo 28 d. Jaundėje vienu egzemplioriumi anglų, prancūzų ir ispanų kalbomis, visi tekstai yra autentiški.

PRIEDAS

Šiame priede nustatomi pagrindinių telekomunikacijų paslaugų reguliavimo sistemos principai.

I skirsnis. Konkurencijos apsaugos priemonės

1.1. Antikonkurencinių veiksmų telekomunikacijų sektoriuje prevencija

Taikomos atitinkamos priemonės siekiant neleisti paslaugų teikėjams, kurie pavieniui arba kartu yra didelę įtaką turintis paslaugų teikėjas, vykdyti arba tęsti antikonkurencinius veiksmus.

1.2. Apsaugos priemonės

1.1 dalyje nurodyti antikonkurenciniai veiksmai gali būti:

- (a) antikonkurencinis kryžminis subsidijavimas;
- (b) konkurenciją pažeidžiančios informacijos, gautos iš konkurentų, naudojimas ir
- (c) techninės informacijos apie pagrindinę infrastruktūrą ir komerciniu požiūriu aktualios informacijos, kuri yra būtina kitiems paslaugų teikėjams teikiant paslaugas, nepateikimas laiku.

II skirsnis. Tinklų sujungimas

2.1. Šis skirsnis taikomas viešųjų telekomunikacijų tinklų ar paslaugų teikėjų tinklų sujungimui, sudarant galimybes vieno teikėjo paslaugų gavėjams susisiekti su kito teikėjo paslaugų gavėjais ir gauti prieigą prie atitinkamų kito teikėjo paslaugų, kai prisiimti specialūs įsipareigojimai.

2.2. Užtikrintinas tinklų sujungimas

Tinklų sujungimas su didelę įtaką turinčiu paslaugų teikėju užtikrinamas bet kuriame techniškai įmanomame tinklo taške. Toks tinklų sujungimas užtikrinamas:

- (a) taikant nediskriminacines sąlygas (įskaitant susijusias su techniniais standartais ir specifikacijomis) bei tarifus ir užtikrinant ne prastesnę kokybę nei ta, kurią didelę įtaką turintis paslaugų teikėjas užtikrina teikdamas panašias savo paslaugas arba panašių nesusijusių paslaugų teikėjų ar savo patronuojamųjų ar kitų susijusių įmonių paslaugoms;
- (b) laiku ir taikant tokias sąlygas (įskaitant susijusias su techniniais standartais ir specifikacijomis) bei sąnaudomis pagrįstus tarifus, kurie būtų skaidrūs, pagrįsti, atsižvelgiant į ekonominį tikslumą, ir pakankamai atsieti, kad paslaugų teikėjui netektų mokėti už tinklo komponentus ar įrangą, kurių jam nereikia paslaugai teikti, ir
- (c) jei prašoma, kituose taškuose nei daugumai naudotojų siūlomi galiniai tinklo taškai už mokesį, grindžiamą papildomų įrenginių įrengimo sąnaudomis.

2.3. Derybų dėl sujungimo procedūrų viešumas

Sujungimui su didelę įtaką turinčio paslaugų teikėjo tinklais taikomos procedūros skelbiamos viešai.

2.4. Tinklų sujungimo susitarimų skaidrumas

Užtikrinama, kad didelę įtaką turintis paslaugų teikėjas tinklų sujungimo sutartis arba pavyzdinį tinklų sujungimo pasiūlymą skelbtų viešai.

2.5. Tinklų sujungimas: ginčų sprendimas

Paslaugų teikėjas, prašantis sujungimo su didelę įtaką turinčio paslaugų teikėjo tinklais, gali kreiptis:

- (a) bet kuriuo metu arba
- (b) praėjus viešai paskelbtam pagrįstam laikotarpiui

į nepriklausomą nacionalinę įstaigą, kuri gali būti V skirsnyje nurodyta reguliavimo įstaiga, kad per pagrįstą laikotarpį būtų išspręsti ginčai dėl tinkamų tinklų sujungimo sąlygų ir tarifų, jei jie nebuvo nustatyti anksčiau.

III skirsnis. Universaliosios paslaugos

Kiekviena Šalis turi teisę nustatyti, kokias universaliųjų paslaugų prievoles ji nori palikti galioti. Tokios prievoles pačios savaime nelaikomos antikonkurencinėmis, jeigu administruojamos skaidriai, nediskriminuojant ir nedarant poveikio konkurencijai, ir jomis universaliųjų paslaugų teikimas neapsunkinamas labiau, nei būtina pagal Šalies nustatytus reikalavimus.

IV skirsnis. Licencijavimo kriterijų viešumas

4.1. Kai taikomas reikalavimas turėti licenciją, viešai skelbiama ši informacija:

- (a) visi licencijos išdavimo kriterijai ir laikotarpis, per kurį paprastai priimamas sprendimas dėl prašymo išduoti licenciją, ir
- (b) individualių licencijų išdavimo sąlygos.

4.2. Pareiškėjo prašymu jam pranešamos atsisakymo išduoti licenciją priežastys.

V skirsnis. Nepriklausomi reguliuotojai

Reguliavimo įstaiga turi būti nepriklausoma nuo pagrindinių telekomunikacijų paslaugų teikėjo ir jam neatskaitinga. Reguluotojų priimami sprendimai ir taikomos procedūros turi būti nešališki visų rinkos dalyvių atžvilgiu.

VI skirsnis. Ribotų išteklių skirstymas ir naudojimas

Visos ribotų išteklių, įskaitant dažnius, numerius ir panaudos teises, paskirstymo ir naudojimo procedūros vykdomos laikantis objektyvumo, savalaikiškumo, skaidrumo ir nediskriminavimo principų. Informacija apie paskirtas dažnio juostas skelbiama viešai, bet nereikalaujama detaliai nurodyti konkrečioms valdžios sektoriaus reikmėms skirtų dažnių.

PRIEDAS DĖL LAIKINOSIOS TVARKOS

PREAMBULĖ

Šalys:

atreipdamos dėmesį į Šalių dedamas pastangas įtraukti šį Susitarimą į PPO steigimo sutarties 4 priedą,

toliau siekdamos, kad šis Susitarimas kiek praktiškai įmanoma greičiau būtų įtrauktas į PPO steigimo sutartimi nustatytą institucinę struktūrą,

pasiryžusios nedelsdamos įgyvendinti šio Susitarimo teikiamą naudą,

dar kartą patvirtindamos, kad svarbu remti besivystančias ir mažiausiai išsivysčiusias šalis, kurios yra šio Susitarimo Šalys, joms įgyvendinant šį Susitarimą: atsižvelgiant į jų individualius tikslinius vystymosi poreikius taikyti įgyvendinimo laikotarpius, teikti techninę pagalbą ir stiprinti gebėjimus,

dar kartą patvirtindamos savo teises ir pareigas pagal PPO steigimo sutartį,

palankiai vertindamos kitų PPO narių prisijungimą prie šio Susitarimo,

susitarė:

I skirsnis. Šio priedo taikymas

- 1.1. Šis priedas ir jo priedėlis yra neatskiriama šio Susitarimo dalis. Jeigu šio priedo nuostatos neatitinka kitų šio Susitarimo nuostatų, tos neatitikties atžvilgiu vadovaujamosi šio priedo nuostatomis.
- 1.2. Šis priedas taikomas iki dienos, kurią šis Susitarimas įtraukiamas į PPO steigimo sutartį.
- 1.3. Šis priedas nustoja būti taikomas tą dieną, kai šis Susitarimas įtraukiamas į PPO steigimo sutartį, išskyrus IV skirsnyje numatytus atvejus.

II skirsnis. Laikinoji ginčų sprendimo tvarka

- 2.1. Šio Susitarimo 27 straipsnis netaikomas.
- 2.2. Kiekviena šio Susitarimo nuoroda į 27 straipsnį laikoma nuoroda į III skirsnį.

III skirsnis. Laikinas ginčų sprendimas

- 3.1. GATT 1994 XXII ir XXIII straipsniai arba GATS XXII ir XXIII straipsniai, kaip jie detalizuoti ir taikomi pagal Susitarimą dėl ginčų sprendimo (SGS), *mutatis mutandis* įtraukiami į šį priedą ir taikomi konsultacijoms bei pagal šį Susitarimą kylantiems ginčams spręsti.
- 3.2. Susitarimas dėl ginčų sprendimo *mutatis mutandis* įtraukiamas į šį priedą ir taikomas konsultacijoms ir pagal šį Susitarimą kylantiems ginčams spręsti.
- 3.3. Šiame priede:

- (a) nuorodos į „apibrėžtąją sutartį“ arba „apibrėžtąsias sutartis“ Susitarime dėl ginčų sprendimo suprantamos kaip nuorodos į šį Susitarimą;
 - (b) nuorodos į „Ginčų sprendimo tarybą“ Susitarime dėl ginčų sprendimo laikomos nuorodomis į Komitetą;
 - (c) šioje dalyje ir 3.4 bei 3.5 dalyse, įskaitant 3.4 dalyje nurodytą priedėlį, pateiktos nuorodos į Susitarimą dėl ginčų sprendimo suprantamos kaip nuorodos į Susitarimą dėl ginčų sprendimo, įtrauktą į šį priedą pagal 3.2 dalį, ir
 - (d) nuorodos į „šalis nares“ Susitarime dėl ginčų sprendimo suprantamos kaip nuorodos į šio Susitarimo Šalis.
- 3.4. Kalbant apie Susitarimo dėl ginčų sprendimo 16 straipsnio 4 dalį ir 17 straipsnį, Šalys pripažįsta, kad šio priedo tikslais būtini pakeitimai, siekiant užtikrinti praktinį apeliacinės peržiūros įgyvendinimą. Kol nepriimtas sprendimas pagal 3.5 dalį, jei Šalis nori apskųsti kolegijos ataskaitą, ginčo šalys kreipiasi į arbitražą pagal Susitarimo dėl ginčų sprendimo 25 straipsnį, kad šis priimtų sprendimą dėl apeliacinio skundo²². Jei ginčo šalys nesusitaria kitaip, taikomos šio priedo priedėlyje nustatytos apeliacinio arbitražo procedūros.
- 3.5. Jei PPO apeliacinis komitetas gali nagrinėti apeliacinius skundus, Komitetas apsversto ir prireikus nusprendžia, kaip praktiškai įgyvendinti apeliacinę peržiūrą pagal Susitarimo dėl ginčų sprendimo 17 straipsnį.

IV skirsnis. Pereinamojo laikotarpio nuostatos

- 4.1. Šalys stengiasi užtikrinti, kad bet kokiame sprendime dėl šio Susitarimo įtraukimo į PPO steigimo sutartį būtų numatytos pereinamojo laikotarpio nuostatos, kad Susitarimas dėl ginčų sprendimo būtų taikomas ginčams, kilusiems pagal šį Susitarimą, bet to įtraukimo dieną dar neišspręstiems.
- 4.2. Nesant tokių nuostatų ar kitų galimų pereinamojo laikotarpio nuostatų, ginčams, kilusiems pagal šį Susitarimą iki jo įtraukimo į PPO steigimo sutartį, ir toliau taikomas šis priedas.

²² Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad kol nepriimtas sprendimas pagal 3.5 dalį, jokia Šalis negali pranešti apie sprendimą apskųsti kolegijos ataskaitą pagal Susitarimo dėl ginčų sprendimo 16 straipsnio 4 dalį.

PRIEDO DĖL LAIKINOSIOS TVARKOS PRIEDĖLIS APELIACINIO ARBITRAŽO PROCEDŪROS

A skirsnis. Bendrosios nuostatos

1. Šiame priedėlyje nustatomos apeliacinio arbitražo procedūros, taikomos kolegijos ataskaitos apskundimui pagal Priedo dėl laikinosios tvarkos 3.4 dalį. Šios apeliacinio arbitražo procedūros konkrečiame ginče pagal šį Susitarimą yra sutartos arbitražo procedūros pagal Susitarimo dėl ginčų sprendimo 25 straipsnį²³.
2. Šios apeliacinio arbitražo procedūros grindžiamos esminiais ir procedūriniais PPO apeliacinės peržiūros aspektais pagal PPO SGS 17 straipsnį, kad būtų išlaikyti pagrindiniai jos bruožai, įskaitant nepriklausomumą ir nešališkumą, kartu didinant apeliacinių procedūrų procedūrinį efektyvumą.
3. Apeliacinius skundus nagrinėja trys arbitrai. Šie arbitrai atrenkami iš nuolatinių arbitrų sąrašo, sudaryto pagal Komunikato JOB/DSB/1/Add.12 4 dalį, nebent Komitetas bendru sutarimu nusprendžia sudaryti atskirą nuolatinių arbitrų sąrašą²⁴ – tokiu atveju arbitrai atrenkami iš to sąrašo (atitinkamas sąrašas toliau – arbitrų sąrašas). Konkrečiam ginčui spręsti arbitrų grupė atrenkama remiantis tais pačiais principais ir metodais, kurie taikomi sudarant PPO apeliacinio komiteto padalinį pagal PPO SGS 17 straipsnio 1 dalį ir PPO apeliacinės peržiūros darbo tvarkos taisyklių (WT/AB/WP/6) 6 taisyklės 2 dalį, įskaitant rotacijos principą²⁵. PPO generalinis direktorius praneša ginčo šalims ir trečiosioms šalims apie atrankos rezultatus. Arbitrai renka pirmininką. Arbitrų priimamiems sprendimams *mutatis mutandis* taikoma PPO apeliacinės peržiūros darbo tvarkos taisyklių 3 taisyklės 2 dalis.
4. Arbitrų sąrašo nariai turi domėtis PPO ginčų sprendimo veikla. Siekdami skatinti sprendimų priėmimo nuoseklumą ir suderinamumą, arbitrų sąrašo nariai, kiek praktiškai įmanoma, tarpusavyje aptaria su šiuo Susitarimu susijusius aiškinimo, praktinius ir procedūrinius klausimus. Arbitrai gali aptarti su apeliaciniu skundu susijusius savo sprendimus su visais kitais arbitrų sąrašo nariais, nedarant poveikio išimtinai arbitrų atsakomybei ir laisvei tokių sprendimų ir jų kokybės atžvilgiu. Arbitrų sąrašo nariai turi gauti visus dokumentus, susijusius su apeliacinio arbitražo procedūromis pagal šį Susitarimą.
5. Arbitrams turi būti teikiama tinkama administracinė ir teisinė parama, kuria, atsižvelgiant į jų pareigų pobūdį, suteikiamos būtinos kokybės ir nepriklausomumo garantijos. Visų pirma asmenys, teikiantys teisinę paramą arbitrams, turi būti nepriklausomi nuo asmenų ir administracinių vienetų, teikiančių teisinę paramą kolegijos nariams, ir, kiek tai susiję su jų darbo esme, turi būti atskaitingi tik arbitrams.

²³ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad laikoma, jog Susitarimo dėl ginčų sprendimo 25 straipsnio 2 dalies antrame sakinyje nustatytas reikalavimas pranešti yra įvykdytas. Šiame priedėlyje „PPO SGS“ – Susitarimas dėl ginčų sprendimo, apibrėžtas šio Susitarimo 2 straipsnio c punkte, o SGS – PPO SGS, įtrauktas į Priedo dėl laikinosios tvarkos pagal to priedo 3.2 dalį.

²⁴ Į tokį sąrašą įtraukti arbitrai turi atitikti PPO SGS 17 straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus.

²⁵ Tačiau ginčo šalies prašymu iš atrankos proceso pašalinamas bet kuris arbitrų sąrašo narys, kuris nėra šalies pilietis. Toje pačioje byloje negali dirbti du tos pačios šalies piliečiai.

B skirsnis. Arbitražo procedūros

6. Kai kolegijos ataskaita išplatinama šio Susitarimo Šalims, bet prieš ją priimant Komitetui, ginčo šalis, bet ne trečioji šalis, gali inicijuoti apeliacinį arbitražą, oficialiai pranešdama apie savo sprendimą pateikti skundą Komitetui ir tuo pačiu metu pateikdama Komitetui apeliacinį skundą. Atsižvelgiant į 16 dalį, jei ginčo šalis pranešė apie savo sprendimą skusti kolegijos ataskaitą, jos tvirtinimas Komitete nesvarstomas.
7. Apeliacinis skundas turi apsiriboti tik kolegijos ataskaitoje nagrinėjamais teisės klausimais ir kolegijos pateiktu klausimų teisiniu aiškinimu. Arbitrai gali patvirtinti, pakeisti ar atmesti kolegijos nustatytus teisinius faktus ir išvadas. Kai taikytina, arbitražo sprendime pateikiamos rekomendacijos, kaip numatyta SGS 19 straipsnyje. Kolegijos išvados, kurios nebuvo apskųstos, laikomos neatskiriama arbitražo sprendimo dalimi kartu su pačių arbitrų išvadomis.
8. Arbitrai sprendžia tik tuos klausimus, kurie yra būtini ginčui išspręsti. Jie nagrinėja tik tuos klausimus, kuriuos iškėlė ginčo šalys, nedarant poveikio jų pareigai priimti sprendimą jurisdikcijos klausimais.
9. Jei šiame priedėlyje nenumatyta kitaip, arbitražui *mutatis mutandis* taikomos PPO SGS nuostatos ir kitos taisyklės bei procedūros, taikomos PPO apeliacinei peržiūrai. Tai visų pirma apima PPO apeliacinės peržiūros darbo tvarkos taisykles ir jose numatytą apeliacinių skundų teikimo tvarkaraštį, taip pat Susitarimo dėl ginčų sprendimo taisyklių ir tvarkos elgesio taisykles (WT/DSB/RC/1)²⁶. Pasikonsultavę su ginčo šalimis, arbitrai gali pritaikyti PPO apeliacinės peržiūros darbo tvarkos taisykles ir jose numatytą apeliacinių skundų teikimo tvarkaraštį, kai tai pagrįsta pagal PPO apeliacinės peržiūros darbo tvarkos taisyklių 16 taisyklę.
10. Arbitrai priima sprendimą per 90 dienų nuo apeliacinio skundo pateikimo. Tuo tikslu arbitrai gali imtis tinkamų organizacinių priemonių procesui supaprastinti, nedarant poveikio ginčo šalių procesinėms teisėms ir pareigoms bei tinkamam procesui. Tokios priemonės gali apimti sprendimus dėl puslapių skaičiaus ribojimo, laiko apribojimų ir terminų, taip pat dėl būtinų posėdžių trukmės ir skaičiaus.
11. Jei būtina, kad sprendimas būtų priimtas per 90 dienų laikotarpį, arbitrai taip pat gali ginčo šalims pasiūlyti su ginčo esme susijusias priemones, pavyzdžiui, atsisakyti reikalavimų, grindžiamų tariamu objektyvaus faktinių aplinkybių vertinimo nebuvimu pagal SGS 11 straipsnį²⁷.
12. Arbitrų siūlymu ginčo šalys gali susitarti pratęsti arbitražo sprendimui priimti skirtą 90 dienų laikotarpį.
13. Ginčo šalys susitaria laikytis arbitražo sprendimo, kuris yra galutinis. Pagal SGS 25 straipsnio 3 dalį apie priimtą sprendimą pranešama Komitetui, tačiau Komitetas jo nepriima.

²⁶ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad arbitrams taikomos Elgesio taisyklių VIII.14–17 dalys.

²⁷ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad arbitrų pasiūlymas nėra teisiškai privalomas ir atitinkama šalis gali sutikti arba nesutikti su siūlomomis su ginčo esme susijusiomis priemonėmis. Tai, kad atitinkama šalis nesutinka su siūlomomis su ginčo esme susijusiomis priemonėmis, nedaro poveikio bylos nagrinėjimui ar ginčo šalių teisėms.

14. Trečiosios šalys, kurios pagal SGS 10 straipsnio 2 dalį pranešė Komitetui apie esminį interesą, susijusį su kolegijos nagrinėjamu klausimu, gali pateikti arbitrams rašytinius pareiškimus ir joms suteikiama galimybė būti arbitrų išklausytoms. *Mutatis mutandis* taikomas PPO apeliacinės peržiūros darbo tvarkos taisyklių 24 straipsnis.
15. Pagal SGS 25 straipsnio 4 dalį, arbitražo dėl ginčo priimtam sprendimui *mutatis mutandis* taikomi SGS 21 ir 22 straipsniai.
16. Bet kuriuo arbitražo procedūros metu apeliacinį skundą pateikęs apeliantas arba kitas apeliantas gali atsiimti savo apeliacinį skundą, apie tai pranešdamas arbitrams, o šie nedelsdami apie tai praneša Komitetui²⁸. Jeigu nelieka jokio nagrinėjamo apeliacinio skundo, kolegijos ataskaita priimama Komiteto posėdyje per 60 dienų nuo tokio pranešimo, išskyrus atvejus, kai Komitetas bendru sutarimu nusprendžia ataskaitos netvirtinti. Jei, atsiėmus apeliacinį skundą, lieka bent vienas nagrinėjamas apeliacinis skundas, arbitražas tęsiamas.

²⁸ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad šios dalies tikslais pranešimas Komitetui apie abipusiškai priimtą sprendimą pagal SGS 3 straipsnio 6 dalį nereiškia apeliacinio skundo atsiėmimo.